

Pokračují práce na přípravě nového zákona o úřednících?

Jak jste jistě mnozí z Vás zaznamenali, Ministerstvo vnitra předložilo do mezirezortního připomínkového řízení návrh paragrafového znění nového zákona o úřednících. K návrhu se sneslo celkem očekávatelně obrovské množství připomínek z celého spektra připomínkových míst, a i médií se prohnala vlna kritiky, vyvolaná zejména nízkou kvalitou textu, jeho nedůsledností, vnitřní rozporností, a podobně.

Dle mého názoru v této fázi práce na zákoně vykryštalizovaly dvě základní otázky, co s návrhem dál. Za prvé, jak se postavit ke skutečnosti, že řada míst uplatnila požadavky, které jdou koncepčně proti dokumentům, ze kterých návrh vychází? Buď požadují výslovně veřejnoprávní úpravu, nebo alespoň zavedení některých veřejnoprávních prvků do soukromoprávní úpravy, případně požadují zachování duální právní úpravy pro úředníky státní správy a samosprávy. Za druhé, je předkladatel schopen, pokud si ujasní tyto základní koncepční otázky a postoje k jejich řešení, návrh přepracovat či dopracovat do podoby kvalitního zákonného textu, který bude v praxi dobře aplikovatelný a povede k plnění vytyčených cílů?

V minulém týdnu se uskutečnila dvě jednání, jejichž cílem mělo být nejspíše vypořádání alespoň části připomínek. Předkladatel svolal připomínková místa nadvakrát, rozdělení vycházelo zřejmě z charakteru uplatněných připomínek. Jednoho jednání jsem se osobně účastnila, z druhého mám k dispozici poměrně podrobný popis situace. Odpověď na dvě výše uvedené otázky mi však tato jednání nedala. Ke koncepčním rozporům lze uvést, že ačkoli se návrh opírá o programové prohlášení vlády, schválený věcný záměr, stanovisko Legislativní rady vlády a vládou schválené teze nové právní úpravy, není si zde předkladatel jist, jak s trvajícím rozporu naložit. Lze sice ocenit, že ačkoli by mohl urputně trvat na těchto východiscích, rozhodl se opět informovat vládu, a požádat ji o případné další rozhodnutí, jakým směrem se vydat. Otázkou ovšem je, jakým způsobem a v jakém materiálu tak učiní, a jak vláda bude reagovat na opakované jednání o jednou již řešených otázkách. Nemohu si odpustit poznámku, že celé řadě těchto problémů bylo možné se vyhnout, kdyby zejména při projednávání věcného záměru nového zákona předkladatel více naslouchal vznášeným připomínkám, dal si více práce s jejich skutečným vypořádáním a samotný materiál zpracoval podrobněji a přehledněji.

V této situaci nejde totiž „jen“ o tyto koncepční otázky. I řešení přijaté na soukromoprávní bázi může být dle mého názoru přijatelné a dostatečné. Může vést k depolitizaci, může zajistit loajální, výkonné a motivované úřednictvo. Do zákona by bylo možné zavést celou řadu veřejnoprávních prvků, pokud budou vzájemně vyvážené, a odpovídat požadovanému výsledku. Stále se domnívám, že i na základě vládou již schválených dokumentů je možné vytvořit akceptovatelný návrh. To ale není návrh v podobě, v jaké jej předkladatel předložil do připomínkového řízení. Tím se dostávám ke své druhé otázce. Pokud bude předkladatel, po vyjasnění koncepčních otázek, věnovat důslednou pozornost uplatněným připomínkám a samotnému textu, povede další konzultace, a v některých částech projedná například variantní řešení, bylo by dle mého názoru možné pokračovat v práci na rozpracovaném materiálu. Akceptovatelným výsledkem však není a nemůže být text, který sám nemá jasno v osobní působnosti jednotlivých norem (navržené dělení osob do kategorií by bylo v praxi naprosto nepoužitelné), ve svých cílech a prostředcích, kterými jich chce dosáhnout, ani ve vztahu k zákoníku práce a dalším právním předpisům. Chápu, že předkladatel není při přípravě takto složitého a zásadního právního předpisu s ne vždy jasným zadáním v jednoduché situaci. Přesto by neměl rezignovat na snahu takovýto kvalitní a akceptovatelný předpis zpracovat a předložit, a tím méně bychom měli my ostatní rezignovat na jeho vyžadování. Na všech stranách však v současnosti cítím spíše jiné pocity, než odhodlání dokončit vytyčený úkol. Nejvíce ze všeho nejspíš bezradnost. Je tedy otázkou, jak v této situaci mohou pokračovat práce na této pro nás tak zásadní normě.